

ZA5470

**Flash Eurobarometer 315
(Attitudes of European Entrepreneurs Towards Eco-innovation)**

**Country Specific Questionnaire
Belgium (Flemish)**

FL315

Attitudes of European entrepreneurs towards eco-innovation
Flash Eurobarometer survey

Definitie van eco-innovatie: eco-innovatie is de introductie van alle nieuwe of aanzienlijk verbeterde producten (goederen of services), processen, organisatorische wijzigingen of marketingoplossingen waardoor het gebruik van natuurlijke hulpbronnen wordt verminderd (met inbegrip van materialen, energie, water en land) en de uitstoot van schadelijk stoffen gedurende de volledige levenscyclus wordt verlaagd.

D1. Hoeveel medewerkers werken er bij uw bedrijf?

[VOORLEZEN – SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- Minder dan 10 ..... [BEDANKEN EN BEËINDIGEN]
- 10-49..... 1
- 50-249..... 2
- 250 of meer ..... [BEDANKEN EN BEËINDIGEN]
- [WN/GA]..... [BEDANKEN EN BEËINDIGEN]

D2. Wat is de jaaromzet van uw bedrijf?

[VOORLEZEN – SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- tot € 2 miljoen 1
- € 2 - 10 miljoen..... 2
- € 10 - 50 miljoen..... 3
- € 50 miljoen en meer..... 4
- [WN/GA]..... 9

D3. Is de jaaromzet van uw bedrijf gedurende de afgelopen twee jaar gedaald, gelijk gebleven of gestegen?

[VOORLEZEN – SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- Gestegen..... 1
- Gelijk gebleven 2
- Gedaald 3
- [WN/GA]..... 9

D4. Wat is de hoofdactiviteit van uw bedrijf?

[LEES DE HOOFDCATEGORIEËN VOOR, GA DAN VERDER MET DE SUBCATEGORIEËN]

Landbouw en visserij

- Landbouw, jacht en verwante serviceactiviteiten 11
- Visserij, viskwekerij en verwante serviceactiviteiten 12
- Bosbouw en exploitatie van bossen 13
- Visserij en aquacultuur 14

Bouwnijverheid

- Bouw van gebouwen 15
- Civiele techniek/burgerlijke bouwkunde..... 16
- Gespecialiseerde bouwactiviteiten 17

Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering

- Winning, behandeling en distributie van water 18
- Afvalwaterafvoer 19
- Sanering en andere afvalbeheer..... 20

Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; materialen herwinnen	21
Productie	
– Productie van voedingsmiddelen/tabaksproducten	
Productie van voedingsmiddelen of dranken.....	22
Productie van tabaksproducten	23
Productie van papier en papierwaren	24
Productie van textiel, kleding, leer en verwante producten	25
Productie van meubelen	26
Productie van cokes en geraffineerde aardolieproducten	27
Productie van chemicaliën en chemische producten.....	28
Productie van basisfarmaceutische grondstoffen en producten	29
Productie van rubber en kunststofproducten of andere niet-metaalhoudende minerale producten	30
Productie van metalen in primaire vorm of producten van metaal (behalve machines en apparatuur).....	31
– Productie van machines en apparatuur	
Productie van machines en apparatuur	32
Productie van transportmiddelen	33
Productie van elektrische apparatuur	34
Productie van computer-, elektronische en optische producten.....	35
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	36
Verschaffen van maaltijden	
Restaurants en mobiele eetgelegenheden	37
Catering en overige eetgelegenheden	38
Drinkgelegenheden	39

[ALLEN VRAGEN]

Q1. Welk percentage van de totale kosten van uw bedrijf - d.w.z. brutoproductiewaarde - zijn materiaalkosten? Materiaalkosten zijn de kosten van alle materialen die worden gebruikt om een product te produceren of een service te verlenen.

[VOORLEZEN – SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- Minder dan 10%	1
- Tussen 10% en 29%	2
- Tussen 30% en 49%	3
- 50% of meer	4
- [Niet van toepassing].....	8
- [WN/GA].....	9

[ALLEN VRAGEN]

Q2. Zijn materiaalkosten in het afgelopen 5 jaar voor uw bedrijf gestegen of gedaald?

[VOORLEZEN– SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- Dramatisch gestegen.....	1
- Gematigd gestegen.....	2
- Ongewijzigd gebleven.....	3
- Gedaald	4
- [Niet van toepassing].....	8
- [WN/GA].....	9

[ALLEN VRAGEN]

Q3. Verwacht u dat in het komende 5 tot 10 jaar de prijzen voor materialen zullen stijgen?

[VOORLEZEN– SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- Ja, materiaalkosten zullen stijgen.....	1
- Nee, materiaalkosten zullen ongeveer hetzelfde blijven	2
- Nee, materiaalkosten zullen dalen.....	3

- [Niet van toepassing]..... 8
- [WN/GA]..... 9

[ALLEN VRAGEN]

Q4. Van welke regio's komen de meeste materialen die u gebruikt, vandaan of zijn ze afkomstig van?

[VOORLEZEN– MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK]

- Eigen land 1
- Andere EU-landen 2
- Andere Europese landen (niet-EU)..... 3
- Azië 4
- Afrika 5
- Noord-Amerika 6
- Zuid-Amerika 7
- Australië en Oceanië 8
- [WN/GA] 9

[ALLEN VRAGEN]

Q5. Hebt u wijzigingen doorgevoerd in de afgelopen 5 jaar om materiaalkosten te verlagen?

[AFWISSELEN - VOORLEZEN- ÉÉN ANTWOORD PER REGEL]

- Genoemd 1
  - Niet genoemd 2
  - [Niet van toepassing] 8
  - [WN/GA] 9
-
- a. Business model aanpassen 1 2 8 9
  - b. De materialenstroom in de toeleveringsketen verbeteren 1 2 8 9
  - c. Dure materialen vervangen door goedkopere 1 2 8 9
  - d. Efficiëntere technologieën kopen 1 2 8 9
  - e. Efficiëntere technologieën in-huis ontwikkelen 1 2 8 9
  - f. Productie of serviceactiviteiten outsourcen 1 2 8 9
  - g. Recycling 1 2 8 9

[ALLEN VRAGEN]

Q6. Welk deel van de investeringen voor innovatie in uw bedrijf had in het afgelopen 5 jaar betrekking op eco-innovatie, d.w.z. nieuwe of aanzienlijk verbeterde oplossingen implementeren die een efficiënter gebruik van materialen, energie en water tot gevolg hadden?

[VOORLEZEN– SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- Meer dan 50% 1
- Tussen 30% en 49% 2
- Tussen 10% en 29% 3
- Minder dan 10% 4
- Geen 5
- [Geen innovatieactiviteiten] 8
- [WN/GA] 9

D5. Hebt u in de afgelopen 24 maanden de volgende eco-innovatie geïntroduceerd?

[VOORLEZEN– ÉÉN ANTWOORD PER REGEL]

- Ja 1
- Nee.....2
- [WN/GA] 9

- a. een nieuw(e) of aanzienlijk verbeterd(e) eco-innovatief product of service op de markt gebracht..... 1 2 9
- b. een nieuw(e) of aanzienlijk verbeterd(e) eco-innovatief productieproces of -methode 1 2 9
- c. een nieuwe of aanzienlijk verbeterde eco-innovatieve organisatorische innovatie..... 1 2 9

[VRAGEN ALS HET ANTWOORD OP ÉÉN VAN DE ITEMS IN D5 “JA” IS]

Q0. Hoe zou u de relevantie van de innovatie die u in de afgelopen 24 maanden hebt geïntroduceerd, beschrijven in de betekenis van efficiënter omgaan met hulpbronnen?

[VOORLEZEN– SLECHTS ÉÉN ANTWOORD]

- Minder dan 5% vermindering van materiaalgebruik per eenheid product.....1
- 5% tot 19% vermindering van materiaalgebruik per eenheid product 2
- 20% tot 39% vermindering van materiaalgebruik per eenheid product 3
- 40% tot 60% vermindering van materiaalgebruik per eenheid product 4
- Meer dan 60% vermindering van materiaalgebruik per eenheid product..... 5
- [WN/GA] 9

[ALLEN VRAGEN]

Q7. Ik noem nu enkele barrières die een hindernis zouden kunnen vormen voor een versneld opnemen en ontwikkelen van eco-innovatie voor een bedrijf. Kunt u mij voor elk voorbeeld vertellen of u deze een zeer serieuze, enigszins serieuze, niet serieuze of in het geheel geen serieuze barrière vindt in het geval van uw bedrijf?

[AFWISSELEN - VOORLEZEN- ÉÉN ANTWOORD PER REGEL]

- Zeer serieus 4
  - Enigszins serieus 3
  - Niet serieus 2
  - In het geheel niet serieus.....1
  - [Niet van toepassing] 8
  - [WN/GA] 9
-
- a. Gebrek aan financiële middelen binnen het bedrijf..... 1 2 9
  - b. Gebrek aan externe financiering..... 1 2 9
  - c. Onzeker rendement van de investering of een te lange terugbetalingperiode voor eco-innovatie 1 2 9
  - d. Gebrek aan gekwalificeerd personeel en technologische capaciteiten binnen het bedrijf..... 1 2 9
  - e. Beperkte toegang tot externe informatie en kennis, met inbegrip van een gebrek aan goed ontwikkelde technologie ondersteuningsservices..... 1 2 9
  - f. Gebrek aan geschikte zakenpartners 1 2 9
  - g. Gebrek aan samenwerking met onderzoeksinstituten en universiteiten 1 2 9
  - h. Onzekere vraag uit de markt..... 1 2 9
  - i. Gebruik van materialen verminderen is geen innovatieprioriteit..... 1 2 9
  - j. Energiegebruik verminderen is geen innovatieprioriteit 1 2 9
  - k. Technische en technologische lock-ins in de economie (bijv. oude technische infrastructuur) 1 2 9
  - l. Markt wordt gedomineerd door gevestigde bedrijven 1 2 9
  - m. Bestaande richtlijnen en structuren bieden geen incentives voor eco-innovatie 1 2 9
  - n. Onvoldoende toegang tot bestaande subsidies en fiscale incentives 1 2 9

[ALLEN VRAGEN]

Q8. Ik noem u enkele drijfveren die het opnemen en ontwikkelen van eco-innovatie voor een bedrijf zouden kunnen versnellen. Kunt u mij voor elk voorbeeld vertellen of u dit een zeer belangrijke, enigszins belangrijke, geen belangrijke of in het geheel geen belangrijke drijfveer vindt in het geval van uw bedrijf?

[AFWISSELEN - VOORLEZEN- ÉÉN ANTWOORD PER REGEL]

- Zeer belangrijk 4
- Enigszins belangrijk 3

- Niet belangrijk.....	2
- In het geheel niet belangrijk	1
- [Niet van toepassing]	8
- [WN/GA]	9
a. Technologische en managementcapaciteiten binnen het bedrijf	1 2 9
b. Bestaand marktaandeel veiligstellen of verhogen.....	1 2 9
c. Huidige hoge materiaalprijs (als een incentive om te innoveren om minder materialen te gebruiken en de kosten te verlagen).....	1 2 9
d. Beperkte toegang tot materialen	1 2 9
e. Verwachte schaarsheid van materialen in de toekomst (als een incentive om innovatieve, minder materiaalintensieve vervangende producten te ontwikkelen)	1 2 9
f. Samenwerking met onderzoeksinstituten, agentschappen en universiteiten	1 2 9
g. Goede toegang tot externe informatie en kennis, met inbegrip van technologie ondersteunende services	1 2 9
h. Goede zakenpartners.....	1 2 9
i. Huidige hoge energieprijzen (als een incentive voor innovatie om minder energie te verbruiken en de kosten te verlagen).....	1 2 9
j. Verwachte toekomstige stijging in energieprijzen.....	1 2 9
l. Bestaande richtlijnen, inclusief normen	1 2 9
m. Verwachte toekomstige richtlijnen die nieuwe normen vaststellen	1 2 9
n. Toegang tot bestaande subsidies en fiscale incentives	1 2 9
o. Stijgende vraag uit de markt voor groene producten	1 2 9